ANUL III—No. 634 | EDIȚIA A DOUA | MERCURI 3 OCTOMBRE 1890

Numĕrul 10 Bani

ABONAMENTELE

INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI ȘI SE PLĂTESC TOT-DEAUNA 'NAINTE

In **Bucuresci** la casa Administrației
Din **Județe** și **Streinĕtate** prin mandate poștale.

Un an în țară 30 lei; în streinĕtate 50
Șase luni „ 15 „ „ „ 25
Trei luni „ 8 „ „ „ 13

LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la **kioșcul No. 117, Boulevard St.-Michel.**

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuib strein în casă.

V. Alexandri.

Numĕrul 10 Bani

ANUNCIURILE

Din **BUCURESCI** și **JUDEȚE** se primesc **direct** la administrație.
Din **PARIS** la *Agenția Liberă*, C. Adam și *Agenția Havas.*
Din **STREINĔTATE,** direct la administrație și **la toate Oficiile de publicitate.**

Anunciuri la pagina IV . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . 2,— lei
„ „ „ II . . . 3,— lei
Inserțiunile și Reclamele 3 lei rândul

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA: Strada Nouă, 10 | **Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ** | **REDACȚIA: Strada Nouă, 10**

Bucuresci 2 Octombre

REGIMUL

Ne pare rĕŭ că — ocupați cu alte chestiuni, — am lăsat o bucată de vreme neatinsă activitatea guvernului actual, deși am urmărit'o cu atențiune.

Dacă miniștri n'aŭ pierdut nimic în această întârziere — căci nu'i vom cruța acum, după cum nu i-am fi cruțat mai în urmă cu vr'o lună — în schimb, poate că unele interese cetățenești, neluate în apărare la vreme, să fi suferit. De aceasta ne pare rĕŭ.

Guvernul acesta, cu origina sa pătată chiar față cu pretențiile blajine ale sistemului nostru constituțional, cu alcătuirea sa pestriță, cu lipsa-i de unitate în vederi, cu disproporția dintre sarcinele guvernamentale și capacitățile diferiților titulari,—era de la naștere un guvern neisprăvit, menit a lâncezi cată vreme nu'l va ataca nimeni; a nu avea altă grijă de cât pe aceea de a'și păstra bunele grații ale Stăpânului și Creatorului sĕŭ și gata a se rostogoli în pulbere la o încrețitură din sprâncene a Acestuia, ori a se încovoia în fața pretențiilor D-lui Carp.

Atari guverne discreditează regimul în serviciul căruia se pun și nouă ne pare bine — pe de o parte—de nedestoinicia, de stângăcia și neputința cabinetului prezidat de Generalul Manu; în acelaș timp însă, ne doare inima de priveliștea pe care o vedem în țară din cauza nătângiei acestui guvern, ne îngrozim la gândul că el ar putea sta mai mult de cât un an și, călăuziți de această temere, ne-am hotărît să aruncăm o privire repede și superficială asupra activităței guvernului actual și asupra roadelor acestei activități.

A tout seigneur tout honneur! In departamentul administrat de Generalul Manu domnește destrăbălarea cea mai neînfrânată, mai cu seamă în județe.

Generalul Manu, căruia îi place— și amicii sĕi îi fac dese ori această plăcere — de a fi numit om cinstit, n'are darul de a deosebi pe subalternii sĕi în cinstiți saŭ hoți, în capabili saŭ inepți. Din această pricină, dacă se găsesc din întêmplare unii prefecți, sub-prefecți, etc., oameni de ispravă, avem însă în schimb un mare, un foarte mare numĕr de funcționari administrativi de toate gradele, cari sunt o adevĕrată pacoste pe biata țară.

Să începem de la ori-ce capĕt al țĕrei.

In Dorohoiŭ, de exemplu, quintesența administrației este mișelia comisă de fiara fără suflet, care se numește Rozin: estrădarea nefericitului polonez Simoski, pentru bani. Ce hoție mai mare poate comite un funcționar administrativ? Ni se pare că nici una. Și cu toate aceste, Generalul Manu —om de o onestitate mai pre sus de ori-ce bănuială—n'a găsit de cuviință ca să dea în judecată pe acest funcționar de o mie de ori hoț și n'a destituit încă pe prefectul care n'a fost destul de grăbit pentru a cere urmărirea și arestarea acelui sub-prefect, înainte ca acesta să fugă.

La Botoșani, polițaiul orașului este acuzat de o mulțime de fapte necinstite, de un omor chiar și ministrul de interne—om foarte cinstit—tolerează ca treburile să se facă mușama.

In Suceava, anghina difterică decimează satele și nimicește copii dintr'o plasă întreagă sub ochii *vigilenți* ai administrației, care e ocupată cu alegerile.

Generalul Manu—bărbat cinstit— nu se mișcă.

In Neamțu, s'a încuibat o gașcă de exploatatori de cea mai necinstită specie: Prefectul încurcat în socotelile unei societăți economice; primarul furnisor de material al comunei; polițaiul încurcat într'un proces de escrocherie și falș; județul cutreerat de bande de hoți —cari aŭ prădat lumea la nasul prefectului—și atâtea alte mizerii, ce zilnic se aduc la cunoștința ministrului de interne, care — deși om de o onorabilitate perfectă — nu are puterea de a goni pe oamenii fără cinste din capul județelor, comunelor, etc.

Dar în Dobrogea, câți Licinski sunt?

Ne oprim, căci n'am mai sfîrși.

Fie-care ministru are dreptul de a fi citat.

D. Lahovary, la externe, este un om onorabil, a căruia unică vină e de a fi prea îndrăgit de un portofoliŭ. De aceea Regele încheie sub nasul D-sale convenții militare și D-sa se face că nu știe. Cu D-sa socoteala e și mai lungă și mai grea. Ne-o păstrăm pentru o altă ocazie.

D. Păucescu, marele și teribilul D. Păucescu la domenii....

Mulți ani i se va pomeni numele acolo, pentru modul energic și leal cu care a aplicat (?) legea vînzărei bunurilor Statului la țĕrani, cum a administrat stabilimentele balneare prin nepotul sĕŭ, celebrul Bottea, și mai cu seamă, pentru abilitatea telălească, cu care a știut să desfacă hodoroagele Regelui și să-i cumpere trăsuri noi.

D. Marghiloman s'a făcut un inginer atât de bun, în cât dacă ar mai fi vr'o doi ani ministru și amicul sĕŭ Duca director la drumurile de fier, lumea ar începe să călătorească iar cu poșta lui Vilner. Ciocnirile de trenuri — nenumĕrate anul acesta — aŭ fost toate pricinuite de deșteptăciunea(!) și spiritul de economie al directorului *regal* al căilor ferate. Pe de o parte se comandă vagoane în streinătate — pentru a se putea respunde măcar în mică parte nevoilor urgente din țară, — iar pe de altă parte, în fie-care zi se întâmplă ciocniri în cari, pe lângă că se omoară oamenii, se sfarmă și zeci de vagoane.

Să trecem în revistă și activitatea d-lui Teodor Rosetti? Dar toată lumea cunoaște numirile din magistratură și administrația școalelor.

De D. General Vlădescu iar nu este nevoe să vorbim pe larg acum, când mai în fie-care zi am arătat câte un fapt în sarcina D-sale și puține, foarte puține ori am fost ascultați.

Remâne D. Ghermani, singurul care a fost destul de abil pentru a da un lustru de destoinicie actelor sale. Pe lângă că succesele sale financiare sunt foarte controversabile, apoi administrația financiară în județe lasă foarte mult de dorit și creditele agricole sunt o adevĕrată calamitate.

*

Rezumând cele înșirate până aci, ne este ușor să deducem că, sub guvernul cinstit al Generalului Manu, și-a luat o mare desvoltare necinstea administrativă moștenită din trecut și aceasta din cauză că guvernul n'a fost și nu este expresiunea voinței și nevoilor țĕrei, ci un simplu misionar al Palatului.

Un asemenea guvern nu are și nu va avea energie, și cinstea personală a miniștrilor va suferi sub greutatea necinstei administrative, pe care ei nu aŭ puterea și nici mijloacele de a o înlătura.

Ministerul Manu s'a născut călcând Constituția, el trăește tolerând înfrângerea și disprețul legilor și va cădea sub povara unei rĕspunderi prea mari pentru slabii sĕi umeri.

Justus.

TELEGRAME

CATTARO, 1 Octombre.—Ducele și ducesa de Leuchtemberg aŭ sosit pe bordul iahtului „Roxane"; ei aŭ plecat imediat la Cetinge.

PRAGA, 1 Octombre.— Pe când se lucra la dărîmarea podului St. Carol una din bolți s'a surpat; sunt 14 persoane rănite între cari 4 ofițeri de geniŭ.

VARSOVIA, 1 Octombre.— Familia imperială, venind de la Skiernevice, a sosit azi dimineață la Varsovia.

BERNE, 1 Octombre.—Comisarul federal din Tessin anunță că reprezentanții celor două partide politice din acest canton vor veni la conferința din Berne de la 16 Octombre. Consilierii de Stat Respini, Casella și Gianella primesc să 'și reia funcțiunile ca membri ai guvernului cantonal; D. Bonzanigo refuză.

Sporirea foncierei

Domnule Redactor,

Vĕ rog a publica în unul din cele d'întâi numere a stimatului ziar ce dirijați, următoarele rînduri ce am onoare a vĕ trimite, pentru ca toți oamenii de bun simț să vadă în ce țară trăim și cum locuitorii cei mai pașnici sunt nevoiți a 'și părăsi și casa și țara lor, pentru a scăpa de aviditatea, persecuția și nechibzuiala guvernelor.

Sunt din nenorocire proprietar în această țară, și cum nu mai pot suferi șicanele și modul arbitrar cum sunt tratat, mĕ vĕd nevoit a vinde ceea-ce 'mi-aŭ lăsat părinții și a mĕ îndrepta unde va vrea Dumnezeŭ.

Iacă și un exemplu, ce vĕ va dovedi în deajuns cum sunt tratați unii cetățeni, adică acei ce n'aŭ nici patroni la Bucureștĭ, nici nu fac politică pentru scop de gheșeft. In comisiunea trecută de recensĕmînt, am fost imposat cu un sfert mai mult de cât era dreptul. Și asta'i fiind-că atunci eram în străinătate pentru studiile mele și n'am făcut apel. Asta toți concetățenii mei Tecuceni o știŭ. Aveam speranță că comisiunea actuală, vĕzĕnd greșala, mĕ va scădea. Trebue să recurg la cifre pentru a vĕ demonstra cât am fost de înșelat în iluziile mele, sperând că mai este dreptate în astă țară.

Comisia trecută și în lipsa mea din țară, mĕ taxă pe baza veniturilor ce credeaŭ că am, în modul următor:

Pentru moșiile Gherdana și Florești din județul Tecuci, plasa Berheciu, mĕ imposă ca avênd venit de 19,000 lei.

Pentru moșia Cornii din acelaș district și plasă, pe baza de venit de 17,000 lei. Iar pentru moșia Meleșcani, tot din acel județ și plasă, pe venit de 8,000 fr. Toate aceste estimații, cum vĕ voiŭ proba-o mai pe urmă, aŭ fost exagerate.

Se gătește termenul de cinci ani, și vine comisia comunală actuală. Imediat am simțit că sunt ordine în contra mea. Și iacă pentru ce: nu mi s'a făcut nici o înștiințare, ca să mĕ duc la comună cu hărțile, cu actele ce pot poseda; și de o dată mi se trimite resultatul comisiunei, și iacă'l:

Moșiile Gherdana-Florești, puse pe baza venitului de 32,250 franci.

Moșia Cornii cu venit de 38,400 lei, și moșia Meleșcani cu venit de 10,000 lei.

Cum vedeți, aproape îndoit de ceia-ce a fost. Ei bine, mĕ adresez ori-cărui om de bun simț și ori-cărui agricultor, și întreb dacă o moșie, unde nu s'a făcut nici o ameliorare, unde nu s'a destupat un hectar de pămînt, unde nu s'a găsit nici mine de aur saŭ argint, poate dubla în cinci ani venitul ei?

Acum revin, ca să vĕ probez că chiar în trecut aceste moșii aŭ fost puse mai mult de cât valoarea lor.

Moșia Meleșcani a fost dată cu prețul de 7,000 lei anual în posesie. Anul trecut a expirat contractul.

Moșiile Cornii-Florești și Gherdana care sunt alĕturi, n'am putut găsi arendaș, și nu le puteam căuta singur de vreme ce eram la studii. Ce era de făcut? Am găsit pe un domn Răzeșu, care 'mi-a propus să le caute în modul următor: Eŭ să pun moșiile drept 35,000 franci, și tot eŭ să pun capitalul necesar fără dobândă, pentru exploatare, și dânsul să pue numai munca. Iar la finele contractului, să 'mi scot câștiul și capitalul pus de mine și folosul să se împartă drept în două între mine și dânsul. Ințelegeți că dacă acest domn a consimțit să considere câștiul anual drept 35,000 lei, causa era că el nu risca nimic materialmente. Și ca probă că n'a făcut nici o treabă în trei ani, nu numai că n'a luat un ban de câștig, dar și eŭ am perdut peste 50,000 lei. Așa dar moșiile eraŭ puse scumpe chiar în acest mod de tovărășie; căci anii de și nu buni, dar aŭ fost mijlocii. De doi ani caut singur aceste moșii, și am avut acelaș rezultat.

Acum revin din noŭ la lealitatea cu care am fost impus de comisiunile actuale. Ce era de făcut? Comisiunea comunală nici n'a vrut să știe dacă exist. Așa am reclamat la comisiunea de apel, și ieri, când a fost termenul, am trimis pe vechilul meŭ cu procură, cu hărțile hotarnice și cu toate actele, pentru a 'mi susține dreptul meŭ. Nu m'am dus singur fiind bolnav de friguri. Când vechilul meŭ a arĕtat hărțile hotarnice făcute în toate regulele după lege, acum 8 ani cu ocazia împărțelei între mine și fratele meŭ, D. Munteanu, inspector financiar și representantul direct al guvernului, a rĕspuns că hărțile n'aŭ nici o valoare față cu informațiile D-sale. Dar atunci mĕ întreb: pentru ce legile îți impun atâtea formalități care costă enorm, dacă aceste hărți făcute de un inginer autorizat și legalizate de tribunal (care păstrează un exemplar) nu servă la nimic? Al doi'ea, ce interes aveam eŭ să pun mai puține hectare de cât există? Cum ar fi admis asta fratele meŭ, cu care în comun și de acord, am ridicat planurile moșiilor pentru a ne putea împărți? Oare mai mult crezĕmînt se poate da unui plan hotarnic, făcut conform legei, saŭ informațiunilor ce a dat un primar de puțin timp în localitate și chiar care a dat probe în fața comisiunei prin actele sale, că nu e de bună credință? Așa va trebui să plătesc pe mult mai mult pămînt de cât am, fiind că D. inspector nu vrea să admită planuri hotarnice când e vorba de a lua bani cu ori-ce preț pentru Stat, care are nevoe!

Când representantul meŭ arată acte tot de la acest domn primar, în care se dovedește adevĕratul preț cu care daŭ pămînt pe la locuitori, D-nu inspector scoate și D-sa acte tot de la acelaș primar care atestă că locurile se daŭ cu întreit preț. Ce se poate conchide de aci? Saŭ că primarului i s'a impus să dea aceste acte falșe, saŭ se admite următoarea versiune: adică, că primarul a voit să frustreze Statul în favoarea mea. Din două, una! Prin urmare, în unul din două casuri primarul a dat acte falșe. Ca să nu mai lungesc, iacă decisia comisiunei.

Chiar D. președinte, vĕzênd enorma urcare, s'a hotărît la fața locului o anchetă asupra moșiei Corni. Și tot comisiunea m'a scăzut ceva din ceea-ce mĕ pusese comisia comunală asupra moșiilor Gherdana-Florești.

Și anume, pentru aceste moșii plăteam în trecut pe venitul de 19,000 lei, comisiunea comunală mĕ pusese pe venit de 32,250; iar comisiunea de apel m'a fixat să plătesc pe 28.000 fr. venit. Pentru moșia Meleșcani, comisiunea de apel, a admis estimația comisiunei comunale, adică să plătesc pe venit de 10,100 lei!

Altă nostimadă: am o parte de moșie care trece peste Siret în județul Putnei. Până acum moșiile aŭ fost puse la un loc, adică în județul Tecuciului.

Ce li s'a făcut nu știŭ, dar de odată mĕ trezesc că Casieria Tecuciului mĕ pune ca în trecut cu impozitul total al moșiilor la Tecuci, iar Casieria de Putna, mĕ pune să plătesc pentru partea de peste Siret la Putna.

Reclam la Tecuci, mi se spune: „la Putna să te scadă, ei te aŭ pus rĕŭ". Reclam la Putna: îmi rĕspunde ca să mĕ adresez la cei de la Tecuci, ei, să mĕ scadă, căci ei m'aŭ pus rĕŭ! Așa că am umblat de colo până colo, cheltuind și neavând nici un resultat.

Sunt curios să vĕd ce-o să se întîmple când va veni momentul de plată, deși prevĕd că proverbul o să se întoarcă pe dos. Adică ei se sfădesc, și eŭ am să fiŭ nevoit să plătesc în două părți, saŭ să mi-se sequestreze averea în una din două părți.

Iacă faptele. Acum să rezonăm puțin.

Statul are nevoe de bani. Dar e vina mea ca contribuabil dacă n'a știut saŭ n'a vrut să știe ce impozite poate pune pe capul nenorocitului de Român, fără a'l calici? E vina mea dacă nu s'a gândit că puind impozite mai mult de cât puterea țĕrei, va sosi un moment când nu va mai putea lua nimic.

De unde nu'i nici Dumnezeŭ nu poate lua.

E vina mea ca contribuabil, dacă Statul prin nechibzuiala lui va forța pe om să vêndă tot, ca să poată scăpa cât de puțin, și să se ducă în altă parte a lumei? Cine-i vinovat dacă Statul însuși silește la emigrație? La ce vor folosi fortificații, când nu va avea cine să le păzească? De unde va mai putea lua Statul fonduri ca să le termine? Dacă n'aŭ bani de ce se fac generoși pe punga cetățeanului și daŭ la apanage? De ce pun lefuri enorme, pentru impiegații cei mari? De ce fac fel de fel de iroșeli tot din sudoarea muncitorului.

Acestea însă nu mĕ privesc și să revin la casul meŭ. Oare nu sunt persecutat? Atuncea cum se face că comisiunea locală măcar nu 'mi dă de știre ca să viŭ să-mi susțiŭ drepturile? Atunci prin ce lege și cu ce drept d. Munteanu nu vrea să știe de planuri hotarnice? Atunci cum actele aceluiaș primar, care sunt date statului, sunt bune, și care 'mi sunt date mie sunt rele.

Atunci pentru ce Statul nu trimete un inginer al sĕŭ să se convingă dacă în realitate comisia nu mi-a pus $^{80}/_{000}$ mai mult pămînt de cât am? Atunci cum se face că numai moșiile mele și a câtor-va ș'aŭ îndoit valoarea în cinci ani? Cum se face că alții n'aŭ fost sporiți și alții chiar scăzuți? Cum se face că hărțile hotarnice a unora sunt bune și ale mele nu? Nu'i o lege pentru toți?

De ce sunt persecutat? Politică nu fac, nu mi-am exercitat măcar odată dreptul de cetățean, ducându-mĕ să votez. Nu fac politică, se știe, dar toți care mĕ cunosc știŭ că sunt un adevĕrat republican și că nu țiŭ la rege strĕin. Pentru ce sunt, zic, persecutat? Asta o știŭ dar nu'i nici locul aici nici momentul pentru a vĕ o spune.

Cele ce spun cu toate actele probătoare nu sunt drepte; în casul acesta propun guvernului două lucruri. Saŭ să 'mi ia el moșiile în posesie cu venitul ce mĕ impune, saŭ să'mi cumpere proprietățile tot pe aceiași bază. Dacă nici asta nu'i place, îi propun, deși sunt sigur că nu va face nimic: să trimeață o comisiune imparțială și un inginer la fața locului, care să constate dacă sunt drept impus. Sunt sigur că ori care va fi acea comisiune, fiind însă neporuncită,

ar fi scandalizată de atâta nedreptate. Să ia de exemplu, asupra estimaţiei, celelalte moşii din judeţ cu aceiaşi calitate de pămînt şi întindere, şi se va vedea cu prisos asuprirea.

Ştiŭ că nu va face însă nimic stimabilul guvern, şi nu va admite nici una din propunerile mele; de asta în desesperare de causă m'am determinat a face cel mai mare sacrificiŭ. Da, pentru mine e cel mai mare; e de a vinde pămîntul ce mi-a lăsat părinţii, de a nu mai vedea casa unde am fost crescut, de a nu mai pune piciorul pe locurile unde am crescut. Odată făcută asta nu voi mai sta un minut printre oamenii care chiar ei mĕ exilează, chiar ei mĕ silesc de a mĕ expatria, de a emigra. Cum însă o moşie nu se poate vinde în două minute ori cât de eftin aşi lăsa-o, şi cum până la vĕnzare nu o pot căuta singur, fiindu-mi materialmente cu neputinţă de a plăti impositele, sunt decis a le da în posesie; atunci Statul cred că va fi obligat să se conforme de pe contract. Saŭ cel puţin nu va putea lua de cât câştiul ce arendaşu ar fi obligat a'mi da. Cel puţin nu voi mai pierde din pungă. Şi în timpul acesta voi găsi vr'un jidan care va voi să le cumpere. Jidanii vor cei de sus să aiba ca proprietari. Jidanii vor avea în scurt timp în toată Moldova, mai mulţi chiar de cât vor vrea.

Mulţumindu-vĕ anticipat, d-le redactor, vĕ rog să publicaţi următorul anunciŭ pe prima pagină a ziarului d-voastră, şi în şase numere, trimiţându-mi imediat nota preţurilor anunciului la gara Sascut, pentru a vĕ putea trimite costul.

Leon A. Vidraşco.

Gara Sascut, 29 Sept. 1890.

O banca Germana la Paris

VIENA, 2 Octombre.— Ziarele anunţă că un grup de bancheri din Paris aŭ cumpĕrat pe seama lor valori sârbeşti pentru suma de 30,000,000.

In luna Noembre se va înfiinţa la Paris o bancă pentru titlurile de Stat streine.

Banca va avea un capital de 80 milioane din cari 20°/₀ vĕrsaţi şi va emite obligaţiuni acoperite cu dări de stat.

Ca interesaţi în această bancă sunt: Laenderbank Viena, cele d'întâiŭ bănci germane între cari şi Handelsgesellschaft Berlin, banca otomană şi principalele bănci franceze.

INVETAMENTUL PRIMAR

faţă cu

Diversele sisteme de functionare a institutorilor

II

Ar trebui să nu se piardă din vedere, că copii din şcoala primară şi cu deosebire cei din primele două clase sunt mai slabi şi mult mai timizi, decât cei din prima clasă gimnasiala şi că dacă, cum şi directorul meŭ susţine, aceştia se sparie şi fug de şcoală când daŭ de 10 profesori de o dată, cei-lalţi nu vor fi mai curagioşi, când vor vedea că aŭ de a face cu 4 institutori, strĕini cu totul de dânşii şi cari, cum neapărat trebue să se întâmple, vor veni fie care cu sarcinile lui.

Sistema specialisării pe materii e bună, însă numai pentru şcolarii deprinşi cu greutăţile cărţii şi în stare de a ţinea pept sarcinilor fie-cărui profesor.—Pentru şcoalele primare însă şi cu deosebire pentru clasele începătoare nici nu putem vorbi de ea.— Acolo cumpăna cu sarcinile trebue să fie în mâna unui singur om şi şi acela trebue să le distribue cu cea mai mare îngrijire, ca să nu treacă nici o dată peste forţele unor copii aşa de fragezi şi neobişnuiţi cu greutăţile, cum se scie, că sunt copii când vin la şcoală, căci aceasta i-ar desgusta şi i-ar face să urască cartea şi să fugă de şcoală, ori să privească la ea cu spaimă.

Şi dacă e să facem specialisare pe materii numai între institutorii claselor III şi IV, saŭ chiar şi cu cel de a II-a, atunci nu vom atinge dorinţa de a egalisa pe toţi dascălii de la o şcoală şi de a'i face deopotrivă consideraţi de părinţi şi de şcolari şi nici nu vom putea face să dispară simburele de vrajbă şi de discordie dintre institutori.

Convingerea mea este dar că specialisarea pe materii, cel puţin aşa cum o propune colegul meŭ Nanu este inadmisibilă şi, după cele ce am expus până aci, cu urmări mult mai nenorocite, de cât ale sistemei actuale.

Este nevoie deci, să căutăm alt-ceva mai bun.

Venim acum şi la rotaţie.

Rotaţia, se ştie, poate fi: *ascendentă*, când institutorul trece de la o clasă inferioară la alta superioară, şi *descendentă*, când trecerea se face invers. Şi rotaţia ascendentă şi cea descendentă poate fi: *anuală*, *bienală* saŭ *trienală*, după cum institutorul şade unu, doi saŭ trei ani la o clasă.

Avem deci şase feluri de rotaţii.

Judecate însă după avantagiele ce presintă, una singură este care merită preferinţa şi aceasta este *rotaţia ascendentă anuală*. Celelalte, dacă presintă oare care foloase pentru institutori, căci le variază şi prin urmare le face mai plăcută materia de predat şi, prin trecerea de la o clasă la alta îi sileşte să pună mâna pe carte şi să se întrunească continuŭ, presintă însă şi marele desavantagiŭ de a-i pune în fie-care an în faţa unei serii nouĕ de copii necunoscuţi, nici ca capital intelectual, nici ca suflet, lucru ce, cum am spus, când vorbiam de sistema în vigoare, face să se piardă zadarnic o bună porţiune din anul şcolar. Şi, repet, până când elevul şi institutorul nu se vor cunoaşte reciproc, până când o legătură sufletească nu se va stabili între ei, ori ce comunicare de idei—în alţi termeni, ori-ce învĕţătură—dacă nu este imposibilă, este foarte cu anevoe de făcut.

Din aceste motive găsesc eŭ mai bună rotaţia anuală ascendentă.

In adevĕr, numai când un institutor îşi va lua seria lui de şcolari şi o va trece succesiv prin toate cele 4 clase primare, numai atunci, zic, vor dispărea toate neajunsurile ce am semnalat mai sus.

Primul, şi cel mai însemnat bine va fi, că învĕţătorul făcĕnd o dată cunoştinţa copiilor ce are de instruit, va câştiga pe fie-care an cele 2 saŭ 3 luni, pe care după toate cele-l'alte sisteme am vĕzut că trebue să le piarză pentru cunoştinţa copiilor. Ne mai fiind apoi nimeni care să se amestece în instrucţia seriei lui, el va fi în tot momentul în deplină cunoştinţă de avutul intelectual al copiilor sĕi saŭ de stratul lor de cunoştinţe şi va şti pe ce să razime şi cum să lege între sine totalitatea cunoştinţelor nouĕ ce are de comunicat şi aceasta va uşura mult sarcina institutorului.

Avantagiile acestea nu le-aŭ sistemele cele-l'alte; rotaţia ascendentă anuală are însă toate părţile lor bune. Aşa, cine ar putea tăgădui, că aplicându se sistema aceasta nu s'ar egaliza toţi institutorii, saŭ că le-ar mai putea rĕmânea motive de discordie şi de ură pentru viitor.

Cu sistema ce propun, institutorul ar merge liniştit cu seria lui de şcolari şi, din două una: ori va fi bun şi muncitor dascăl şi atunci va da societăţei copii buni şi lumea 'l va căuta şi 'l va preţui, ori va fi din contra şi atunci lumea va fugi de el şi, volens, nolens, şi autoritatea şcolară va trebui să ia mĕsuri decisive în contră'i.

Cu sistema de azi un institutor poate să muncească până cade, şi să nu se ţină cu toate acestea nici o socoteală de munca lui. E destul ca unul să fie leneş într'o şcoală, pentru ca toată munca celor-l'alţi să sboare în vînt. Rotaţia ascendentă anuală va face să se cunoască distinct cine munceşte în şcoală şi cine nu, cine e capabil şi cine nu, şi, în dascălii buni va desvolta spiritul de întrecere, care, e vĕzut, se stinge după sistema actuală, iar în cei rĕi va rechema simţul datoriei şi, din mulţi, din foarte mulţi, va face dascăli buni şi folositori şcoalei.

Mi s'ar putea obiecta, că vor rĕmânea şi după aceasta mulţi refractari şi că aceştia pot nenoroci pe copii ce le-ar cădea pe mâini.

Da, îi vor nenoroci, zic şi eŭ, dacă li se va da pas. Guvernul să-i ţină însă din scurt şi când se va convinge că nu mai e de aşteptat nimic de la ei, să le aplice legea şi să-i forţeze a se retrage din corp, iar nu să-i avanseze şi să le încredinţeze lor conducerea şcoalelor, cum adesea am vĕzut făcêndu-se în trecut.

Să se întocmească un serviciŭ de control conştiinţios şi cinstit şi revizorii să nu umble căutând nod în papură celor buni, ci să se ţie de cei ce vor simţi că nu-şi fac datoria, să-i controleze des şi, cine şi dupe această *îndemnare la lucru*, nu se va îndrepta, va trebui să fie trimes să se apuce de altă treabă. Zic *va trebui*, căci chiar dacă autoritatea n'ar vrea s'o facă şi *din considerente diferite* ar fi silită să păsuească pe ast-fel de institutori, nu va putea, pentru că părinţii îi vor părăsi de la sine şi-şi vor încredinţa copii în mâinile celor buni şi muncitori şi, o-dată rĕmaşi fără şcolari, aş întreba, sub care motiv vor mai lua leafă?

Cred că nu e nevoe să mai insist. Atât cât am zis ajunge spre a încredinţa pe ori-cine că rotaţia ascendentă anuală este superioară tutulor celor-l'alte sisteme şi că dacă s'ar introduce în şcoale, ea ar da resultatele cele mai satisfăcĕtoare. Pentru aceasta ar mai trebui însă ca şi ministerul *să înceteze de a mai acorda acele lungi şi nesfîrşite concedii, în virtutea cărora o mulţime de institutori lasă şcoala şi petrec cu anii prin streinătate şi, ceia ce ar fi încă şi mai de trebuinţă, să nu mai mute, mai ales în cursul anului, pe nici un institutor de la locul lui.*

C. V Ficşinescu.
Instit în Giurgiu.

Trei copii arsi de vii

In ziua de 29 curent, locuitorului Dumitru Truşcă din comuna Cociŭ, judeţul Vâlcea, pe când dînsul şi soţia sa se găseaŭ cu carul duşi la strînsură de coceni, casa sa s'a aprins şi cu tot ajutorul dat de locuitori, focul nu a putut fi stins, nutrit fiind şi de un vênt puternic ce bătea, ast-fel că a ars cu desĕvîrşire atât casa cât şi trei copii al numitului ce eraŭ lăsaţi singuri şi care se aflaŭ în casă, unul în vîrstă de 4 ani, al doilea de 3 şi cel de al treilea de 2 ani. Aŭ mai ars împreună cu casa şi cei trei copii, toate lucrurile necesare gospodăriei, şi ca 1500 oca porumb, rĕmâind ast-fel acest locuitor fără adăpost şi fără existenţa zilnică.

D-l prefect din localitate a intervenit către Ministerul de interne, rugându-l a dispune ca din fondul aflat la Casa de depuneri pentru incendiaţi, să se dea acestui nenorocit locuitor o sumă oare-care.

Cronica Teatrală

Eva, *dramă în 5 acte de R. Voss tradusă de* ***

Repertorul german pare că a copleşit teatrul naţional de la o vreme încoace. N'aş avea nimic de obiectat în această privinţă Din moment că operele originale deviu din ce în ce mai rare—lucru ce nu e de mirat în faţa puţinei încuragieri ce se dă autorilor români din partea direcţiunei—este firesc că prima noastră scenă să fie redusă a'şi forma repertoriul din traducţiuni. O dată pe această cale, de ce să nu luăm de la Germani precum am luat şi luăm de la Francezi?

Aşa şi de astă-dată s'a deschis stagiunea cu o traducţiune a dramei *Eva* de Richard Voss. Piesa în sine nu are multă originalitate; acţiunea este ţesută pe o temă tratată şi res-ratată. Dacă un autor român ar fi scris drama, s-ar fi găsit de sigur critici înţelepţi cari ar fi descoperit o asemănare psihologică între caracterele din *Eva* şi acele din *Maitre de forges*. Eŭ n'am acest nenorocit obicei de a mirosi pretutindeni imitaţiuni saŭ plagiaturi. O temă poate fi tratată de mai mulţi autori şi, cu toate acestea, unul o poate trata bine şi cu succes pe când altul nu isbuteşte a o desvolta cum să cade. Totul atârnă de modul cum piesa este alcătuită şi scrisă. Richard Voss este unul din tinerii autori dramatici ai Germaniei care tinde a moderniza teatrul german, urmând în aceasta calea deschisă de dramaturgii francezi. Piesele lui caută pe cât se poate a imita şcoala franceză în ce priveşte efectele dramatice şi dialogul. Nu reuşeşte tot-d'a-una, dar este un progres în comparaţie cu modul cam greoiŭ ce era uzitat până acum în teatrul german. In *Eva* de pildă vedem cum acţiunea să desvoltă repede, une ori chiar prea repede, dialogul este viŭ, afară de mici excepţiuni ca tirada *Toinetei* în actul al IV-lea, efectele dramatice sunt bine aduse.

Dar asemenea piese aŭ nevoie de o interpretaţiune superioară şi mai ales complectă în toate amănuntele, de un studiŭ consciincios şi de o punere în scenă îngrijită. Aceste trei condiţiuni nu să pot împlini astă-zi în teatrul naţional. O interpretaţiune superioară şi complectă nu se poate obţine cu 15 repetiţiuni ca val de ele. Cel mult artiştii principali sunt în stare de a fi stăpâni pe creaţiunile lor în aşa scurt timp, dar cei-l'alţi toţi care formează cadrul, nu sciŭ a se mişca, a vorbi, a juca, fiind că nimeni nu îi învaţă. Se înţelege că, în asemenea condiţiuni, o piesă perde cinci-zeci la sută din valoarea ei. Zicătoarea că, cu o floare nu să face primăvara, este mai ales aplicabilă la teatru

Ce'mi foloseşte mie public dacă un Nottara joacă perfect, dacă D-na Romanescu are unele părţi bune, când restul merge în voia lui Dumnezeŭ? Dacă voim ca teatrul Naţional să poată atrage publicul la spectacole serioase, trebue neapărat ca să se înfiinţeze o *şcoală teatrala*. In Conservator se învaţă cel mult a vorbi, a articula, dar nu se învaţă a se mişca pe scenă, a gesticula. Nu există clasă de mimică nici de dans; elevii ce ies din Conservator, dacă nu aŭ daruri hărăzite cu belşug de natură, trebue să înveţe cea mai mare parte a artei lor pe scena teatrului Naţional. Repet încă o dată: Cine să'i înveţe? Artiştii cei principali se ocupă numai de dênşii; şi nici n'aŭ timp de a se ocupa de alt-ceva, căci tot repertorul este pe spatele lor. Unii dintr'ênşii pun chiar tot felul de piedici tinerimei.

Indată ce un tênĕr talent se arată, el este expus la tot felul de persecuţiuni; rolul şi datoria direcţiunei ar fi de a se ocupa de această cestiune vitală pentru scena noastră.

Dar direcţiunea există numai cu numele. Directorul general nu intră cu sĕptămânile în sala de repetiţii şi dacă ar intra n'ar putea face nimic căci este absolut incompetent în materie.

De comitet să nu mai vorbim! Nu ştiŭ zĕŭ, de ce mai există. Este în adevĕr un membru din comitet care se ocupă şi inspiră chiar pe director, dar înrîurirea sa este rĕŭ-făcĕtoare, căci nu'l împinge de cât la mĕsuri nedrepte, la favoruri şi la persecuţiuni.

De artă, de adevĕrată artă nu se ocupă nimeni. Adevĕraţii directori sunt câţi-va actori şi funcţionari cari aŭ format o gaşcă. Ei fac repertorul, ei montează piesele, ei fac repetiţiuni, ei le reprezintă. Lor ce le pasă dacă lumea cultă vede lipsurile şi se disgustă de Teatru Naţional. Vorba este să fie aplaudaţi la intrarea lor în scenă şi rechemaţi la sfârşitul actelor, ceea ce se face regulat prin *claca* aşezată la galerie şi prin parter.

In aceste condiţiuni s'a început stagiunea şi s'a jucat *Eva*.

Inainte de toate, împărţirea rolurilor nu era nemerită. Rolul mumei lui Hartwig aparţinea de drept d-nei Frosa Popescu. Nu zic că d-ra Alexandrescu care l'a jucat a lost rĕŭ, dar n'a făcut din rol ceea ce trebuia să fie. Ce ar fi făcut dintr'ênsul o artistă cu înfăţişarea şi organul Popeascei? Dar ce să faci? Popeasca a avut un proces cu Direcţiunea şi l'a câştigat. Ea a reintrat cam cu sila în teatru din care o surghiunise încăpăţânarea şi antipatia direcţiunei. Se putea oare ca să i să dea un rol? Cadă piesa, numai micile rĕzbunări ale direcţiunei să se satisfacă!

Pe urmă, ce căuta Domnul Grigore Manolescu într'un rol în care de sigur Domnul Hasnaş ar fi fost mult mai bine fiind-că convenia în totul genului sĕŭ? D-l Manolescu a făcut din *Elimar* logodnicul şi amorezul Evei o figură caraghioasă pe când din contra el trebue să fie tipul unui ciocoi îngîmfat, imoral şi rece, unui crai din lumea mare. Saŭ D. Manolescu nu ş'a înţeles rolul saŭ n'a voit să'l înţeleagă. Atunci, pentru ce l'a luat? Aş putea zice pentru ce, dar ar trebui să intru în cestiuni de culisă de care voesc să mĕ feresc, chiar când ele sunt cunoscute de toată lumea.

D-na Romanescu a fost ca tot-d'a-una neîntrecută în părţile naive, sglobie şi bunişoară în părţile lirice, afară de sughiţul melodramatic cu care nu mĕ pot împăca. Dar în părţile dramatice a fost slabă.

Dacă piesa a fost scăpată, direcţiunea o datoreşte fără dor şi poate lui Nottara. El a făcut din fabricantul *Hartwig* o creaţiune, un tip adevĕrat în carne şi oase. Un ast-fel de artist n'are nevoe de *clacă* nici la intrare în scenă, nici la sfîrşitul actelor. El este aplaudat fiind că smulge aplausele din inima publicului.

Rolul *Toinetei* a fost sacrificat, Doamna Constanţa Gănesu l'a zis pare că recita o lecţie la şcoală. Nici o nuanţă, nici o schimbare de ton. Ce dracu, nu'i vr'un director de scenă ca să observe asemene slăbiciuni?

Restul a fost slab de tot şi să nu misă zică că nuare importanţă căci voi rĕspunde: Intr'o dramă de salon ori ce rol, cât de mic să fie, are importanţa sa şi contribue la reuşita totului.

Nu ştiŭ dacă piesa va avea multe reprezentaţiuni; nu cred, şi ar fi păcat, căci traducţiunea este bine îngrijită, afară de mici erori şi de unele neologisme cam neînţelese.

Arutnev.

Informaţiuni

Despagubirile de Resboiu

Prin *Monitorul* de azi se promulgă legea pentru despăgubirile ce urmează a fi acordate locuitorilor din Giurgiu şi Calafat, în urma bombardărei ce aŭ suferit aceste oraşe pe timpul rĕzboiului şi anume:

Locuitorilor din Giurgiu:

M. Manicatidi 1.500, Păun Manolescu 2.200, Martin Binder 2.500, Dimitrie Bădulescu 60.000, Locot. D. Ionescu 500, Cană Popescu 800. Ignat Stainer 10.500, Stoica Ivancea 800, Anastasia Dumitreasca 400, Catinca Moreti 1.500. George Dimitriu 2.800, Sterie Galiţa 2.000, Tache Georgescu 300, Dumitru Marinescu 1.200, Vasile Dumitrescu 2.000, I. Iovanache 1.200. T. Mărculescu 600, Radu Zaharia 600, Gheorghe P. Economu 300, Răducan Notara 400, Nicolae Constantin 400, Florea Marin scu 500, Marin Stăncescu 400, Preotul Florea 100, Neagu Ivan 700, N. Solgorof 500, Ioan Brânduş 150, Alexandru P. Clearh 1.200, Maria Constantin Zisu 400, Dinu Froniu 400, Gavril Murgescu 1.300, Ester Dina Stan 200, Mihalache Costea Jecu 150, Luxiţa F. Grigorescu 600, T. Dancovici 800, Dimitrie P. Similot 3 500; Fraţii A. Elias 800, Manole Grozovici 5 000. Lazăr Anton 700, P. Marcheti 2 500, Rose Stefănescu 300, Teodor Zisu 100, D-rul Hinţi 600, Adalberta Bitinele 1.200, Anastasia Ión 300, Apostol Catigerea 800, Luxiţa N. Biliargiu 150, Răducan Notara, tutorele lui D. C. Clain 2.000, Petrache I. Bălănescu 600 Panait Dumitriu 1.500, Veronica Balardini Biscarbon 2.500, Ioan D. Malcoci 500, Velicu Anton 1.000, Hagi Petre Dimitriu 3 200, Tudor Stancu 250, Ch. P. Varnali 2.000, I. N. Biliargiu 500, Stoian Nicolau 1.400, Alexandru Tănăsescu 1.000, Cleopatra Tănăsescu 2.000, C. A. Clead 600, Ioan Pangăl 600, State Anton 2.000, Dimitrie Marinescu 1.200, T. Donovici 200, Constantin Andrei 900 Vasile Lalu 1.200. Marin Constantinescu 350, M. Lesto 600, Dimitrie Cârligeanu 400, Irimia Cârpescu 2.500, Ivan Dimitrescu 500, Sindicatul falimentului D. Mărgineanu 10 000, Hagi Hristache Mihail 2.000, George Scărlătescu 1 000, Pascali Mihail 1.000, Dionisie Garbi 600, C. Pascal 400, Costache Popescu 250, Lazăr Angelescu 400, Eufimia Mateescu 400, Dimitrie Buga 1.000, Fraţii Simici 2.000, Sofiţa C. Papadof 700, Ivan Ruse Gabroveanu 850, Preoteasa Rada sin preotul Marin 150, V. Dăcălescu 2.000. A. Ghiţescu 1.200, Mihail Popovici 500, Spirea Zoidi 400, Anica Dumitrescu 1.600, N. Ionescu 500, V. Dimitriu 600 D. Calusa 2 000 Nicolae M. Iuca 3.000 Marin Popescu 300, D. Polopolu 6.000, Constantin C. Cochino 1.200, Alexandru Ligearopolu 6 000, D. Popescu 400, I. G. Ciurcu 1.500, Const B. Dimulescu 1.200, M Marinescu. Anastasia Harisiadi 5.670, Iosef Simonovici 2.300, Leopold Pidner 350, Stan Fudulu 700, Marin Marinescu 200, P. Caloianu 150, Ioana Şerbănescu 600, Nicolae Mihail 1 200, I. Râmniceanu 150, Nicolae Petrovici 1.500. Stelian Georgiu 1.800, Frederich Clain 700, Al. Basarabescu 300, Paraschiva Stancu 250, Fraţii Stoianovici 400, Radu Doescu 400, Lina Seben 800. G Bărbulescu 1.000, Chiriac Riga 1.000, Anica G. Căsăpoaia 700, State Rădulescu 400. Total 214.570.

Ştefan Bedros 100, M. Zaharoff 2.500. Total 2.600—217,170.

Locuitorilor din Calafat:

I. I. Hagiade 100, Cumpa 850, Sima Mihail 1 040, Mitran Lungu 300, Mihail Anastasiu 1.070, Iosef Avramovici 6,590 Const. Peşiacot 520, Marin Nenovici 180, Petre Stoianovici 80, Emilia Stoianovici 2 020, Arisan Popescu 1.000, Petcu Docea 2.300, Nicu Ţenovici 160, Sima Pasareţ 1.989, Petrache Braneţu 1.503, Marin Drăgulescu 2 000, Nic. Braneţu 500, Petre Marcovici 1.816, Maria C. Ziti 2.400, G. Condi 700, T. Faranga 900, C. Câncea 1.000, Preduţi Săndulescu 300, Atanase Ivanovici 80, Petre Petcovici 2.000, Gherghina Anastasiu 350, Fraţii Teodoru 8.900, Costa Polizu 90, Ioana Barascan 452, Florea Nătărăŭ 712, Firu P. Ganea 313, Petre Ganea 145, Ioan Petrişior 133, Rada Mih Petrişior 111, I. G. Luca 621, Nicola Ivanovici 2.015, Stan Gănescu 1.900, Maria Nenovici 111, Marin M. Nicolovici 213, Ioniţă Stăncescu 1.000, Ghiţă Stoicovici 83, Manole Iovanescu 2 700, Ioniţă Marincu 382, Florea Ţ. Strâmbeanu 1.200, Petre Bărăscu 968. Ioniţă Petrescu 267, Dina Lucia Bărăscu 150, Dumitru Alexandru 218, Angel Ciupag 45, Stoian Ioţovici 755, Stanca P. Raiu 534, Maria Ungureanca 565, Stan Ciupug 125, Marin Ciupag 465, Ioan Dragă 45, Dina Ion Păun 100, Marin Ivan Paşea 469, Oprea Strâmbeanu 58, C. I. Alexian 643.

Regele a sosit aseară la 5 ore la Craiova.

La biserica Madona-Dudu s'a oficiat în onoarea Sa un *Te-Deum* de foarte puţin venerabilul episcop de Râmnic.

Primirea a fost după calapodul întrebuinţat de toţi primii-miniştri ai Palatului.

Regele a fost primit ieri la Craiova sub Generalul Manu, cum fusese primit la Iaşi sub D. Lascar Catargi.

Capitala Olteniei—ca şi capitala Moldovei—s'a plecat şi a aclamat pe Suveranul Strein.

Urale, masalale purtate de fanaragii, bieţii săteni aduşi de administraţie nu pentru a spune durerile lor, ci pentru a da alaiului oficial o spoială populară.

Telegrama oficială ne spune că Regele ar fi vorbit cu ţeranii.

Rugăm pe confraţii craioveni de la **Luceafărul** *să ne spue în ce limbă a vorbit Majestatea Sa?*

Astă-zi de dimineaţă a sosit în Capitală regimentele Nr. 4 şi 8 de linie.

D-l Ioan Ghica, ministru nostru la Londra, a demisionat din acest post, starea sănătăţei sale ne mai permiţêndu-i a'l ocupa.

Astă-seară se adună membrii societăţei presei în adunare generală spre a discuta şi vota regulamentul interior al ei.

Lacul Cismigiului e aproape plin cu apă, lucrările de betonare fiind pe deplin sfîrşite.

D. Maior George Danielopolu, care şade d'asupra cârciumei proprietăţei D-lui N. Cristescu, din colţul stradei Sf. Elefterie şi calea Plevnei, a adus de la cazarmă un numĕr de soldaţi şi le-a ordonat a bate pe cârciumar şi a'i lua uşile şi ferestrele lăsându'i prăvălia vraişte.

Ori-care ar fi fost supĕrarea D-lui maior Danielopolu, D-sa nu putea dispune turceşte de prăvălia unui comersant şi nu putea dispune de soldaţii pe cari îi întreţine contribuabilii pentru paza ţărei şi să'i transforme în başibuzuci.

Denunţăm parchetului această nouă barbarie militară cum şi D-lui Ministru de rezbel, ca şi unul şi altul să ia mĕsuri de a se asigura viaţa şi liberul exerciţiŭ al comerciului.

Comerciantul în cestiune a re-

clamat comandantuluĭ pieţeĭ dar până azĭ nu s'a făcut nimic în favoarea sa. Decĭ, rugăm cu insistenţă autorităţile cărora ne-am adresat să nu lase pradă ambiţiunilor militare pe cetăţeniĭ carĭ nu port sabie.

Cu o deosebită plăcere împărtăşim cititorilor noştri vestea despre deplina însănătoşire a D-neĭ Stefănescu, soţia distinsuluĭ Dr. Sache Stefănescu.

Primăria capitaleĭ a decis ca Bulevardul Uzineĭ să se lucreze de o cam dată numaĭ până la Radu-Vodă, rĕmânând pentru maĭ târziŭ prelungirea luĭ maĭ departe.

Curtea de apel secţia a doua a amânat procesul Oteteleşanu, care trebuia să se judece ierĭ, pentru ziua de 7 Noembre.

Astă-zĭ se va judeca de către Curtea cu juraţĭ din capitală, procesul căutătorilor de iarba fiarelor.

Un episod din manevrele noastre:

La atacul de lângă Piteştĭ pe platoul Prundul, o companie din regimentul de Vlaşca, fiind înconjurată de inamic şi un ofiţer voind a'ĭ lua steagul sergentuluĭ-major, un sergent bĕtrân cu o mână ţiind steagul şi cu cea-l'altă scoţĕnd sabia strigă ofiţeruluĭ: nu pune mâna pe steag că te taiŭ!

Orĭ-cât s'a căznit ofiţerul să'ĭ lămurească că nu i se ia drapelul serios, el n'a voit să înţeleagă.

Ştirĭ Telegrafice

HAGA 1, Octombre.— Miniştriĭ coloniclor şi a Justiţieĭ aŭ plecat azĭ dimineaţă la Loo pentru a asista la un consult de medicĭ.

Buletinul publicat de ziaruĭ oficial aduce la cunoştinţă că starea forţelor Regeluĭ e satisfăcătoare, dar oboseala spirituluĭ e atât de mare în cât M. Sa nu se poate ocupa de afacerĭ.

MADRID 1, Octombre.— Un meeting republican s'a ţinut la Xeres în favoarea Portugalieĭ. Se asigură că ministrul afacerilor streine cere cu stăruinţă urmărirea prelaţilor şi oratorilor carĭ aŭ insultat pe Regele Humbert la congresul de la Saragosa.

ATENA 1, Octombre. — Regele şi principele Nicolae al Grecieĭ aŭ sosit; eĭ aŭ fost primiţĭ la gară de către miniştriĭ, de corpul diplomatic şi notabilităţile oraşuluĭ; li s'a făcut o primire foarte călduroasă.

JULES LEMAITRE

PRIETENIE

Nicĭ Ahil şi Patrocle, nicĭ Oreste şi Pylade nu aŭ fost maĭ prietenĭ de cât Nisus şi Euriale, ceĭ maĭ frumoşĭ doĭ dintre companioniĭ luĭ Enea. „Se iubeaŭ mult unul pe altul—zice poetul Virgiliŭ—şi împreună şi cu un foc egal s'aruncaŭ în lupte!"

Euryale era maĭ tînĕr Muma sa Ida îl încredinţase luĭ Nisus. Şi aşa, era în prietenia luĭ Euryale puţină deferenţă şi gratitudine şi puţină paternitate în prietenia luĭ Nisus: la amêndoĭ acelaş devotament, aceiaşĭ trebuinţă de a trăi pentru prietinul sĕŭ şi aceiaşĭ nepăsare de femeĭ. Eraŭ blânzĭ cu captivele lor însă nu le acordaŭ de cât puţine momente.

Bĕtrânul Achate, care învĕţase pe ceĭ doĭ prietinĭ meseria armelor, le zicea de multe orĭ

— Este ruşine pentru un bărbat ca să se dea iubireĭ uneĭ captive saŭ chiar uneĭ femeĭ de condiţiune liberă. Femeia e făcută numaĭ ca să ţeasă pânză, să gătească bucate şi, câte o dată, să inveselească pe rezboinicĭ în ceasurile de odihnă. Insă acela care iubeşte o femee maĭ mult de cât se cuvine va avea ruşinea ca să fie stăpânit de dânsa. Va fi tulburat în sfat şi în faptă, de resuvenirul mângâerilor. Poartă într'insul o boală care'l va intuneca mintea şi care'l va muia picioarele în marş saŭ în bătăĭe. In scurtă vreme el va căuta maĭ bucuros gura şi ochiĭ uneĭ femeĭ de cât aceia ce face onoarea vieţeĭ. Din potrivă, nimic nu'ĭ maĭ cinstit nicĭ maĭ avantagios de cât prietenia care uneşte doĭ oamenĭ.

„Eĭ pot să 'şi incredinţeze secretele fără teamă de a fi trădaţĭ; eĭ pot conversa multă vreme împreună fiind-că se pricep; şi aşa, fie-care profită de gândurile celuĭ-l'alt. In sfîrşit, eĭ pot să se ajute mutual în primejdie. Acela care iubeşte o femee îşĭ pierde puterea; acela care are un prietin şi-o îndoeşte pe a sa. Ceĭ vechĭ făceaŭ puţin caz de femee, preţuind'o pe cât face. Eŭ vĕd, vaĭ! că moravurile acelea s'aŭ schimbat şi că mulţĭ oamenĭ aŭ pentru femeĭ sentimente nebune. Aduceţi-vĕ aminte că o femee a pierdut Ilionul. Aduceţi-vĕ aminte că numaĭ fiind-că a învins vicleşugurile femeeştĭ a putut Enea să intemeeze cetatea care va trăi vecinic. Feriţi-vĕ de femeĭ, o tinerĭ!

Euryale şi Nisus ascultaŭ lecţiile acestea şi le păstaŭ cu credinţa în inimă.

Cam pe atuncĭ se ivi, în lagărul vrăjmaş, amazona Camilla, adusă de tatăl sĕŭ Métabus

Camilla era încă micuţă când Regele Metabus, gonit din oraşul Priverne din pricina tiranii sale, o luase cu sine când fugise. El se ducea spre munţiĭ înpăduriţĭ care închideaŭ orizontul, strângĕnd copila pe pieptul luĭ sub manta. Oameniĭ trimişĭ ca să'l prinză băteaŭ câmpia şi săgeţile şueraŭ împrejurul luĭ. Metabus ajunse lângă fluviul Amasenus, care se umflase de ploĭ. Voi să'l treacă în not însă îĭ fu frică din pricina copiliţeĭ.

Atuncĭ îĭ veni o ideĕ. Era armat cu un javelot lung, greŭ din pricina nodurilor, cu vîrful călit în foc. El legă bine pe copilă în coadă, cu făşiĭ de scoarţă, şi, ridicând în sus javelotul:

— Fiică a Latoneĭ, fecioară vînătoare, ţiţĭ închin pe fiica mea. Ea se va închina ţie. Ea ţine pentru întâia oară în braţe arma care ţĭ-e obicinuită. Scapă şi primeşte să te slujască copila aceasta pe care o încredinţez nesiguranţeĭ aeruluĭ...

Metabus asvîrli javelina şi pe javelina şuerătoare Camila trecu lărgimea curentuluĭ repede. Pe urmă se aruncă şi el în rîŭ şi găsi pe malul celalt javelina înfiptă in pămênt şi pe copila vie nevătămată. Javelina vibra încă, când o smulse din pămênt.

Metabus trăi cu fiica sa în pustietatea munţilor şi a pădurilor. O hrănĭ cu lapte de iapă şi îndată ce fu în stare să alerge îĭ puse în mâinĭ un arc şi săgeţĭ şi'ĭ atârnă o piele de tigru pe umeriĭ eĭ delicaţĭ.

Când se coborîră Troyaniĭ în Italia, Camilla avea cincĭ-spre-zece anĭ. Era minunat de frumoasă şi dibace în mânuirea armelor. Şi ochiĭ eĭ eraŭ curaţĭ, limpezĭ şi adâncĭ ca o fântână nemişcată în pădurile marĭ.

Din pricină că ura pe strĕinĭ şi fiind-că'ĭ era urît nefăcând nimic, Metabus îşĭ oferi serviciile regeluĭ Turnus şi se duse împreună cu Camilla în armata Rutulilor.

*

Aşa, chiar în bătălia d'întâĭ, amazoana Camilla, după ce cu săgeţile sale omorî mulţime de soldaţĭ troyenĭ, trase spada ca să combată de aproape şi se găsi deodată, în vălmăşag, faţă în faţă cu cavalerul Euryale.

Izbitura fu violentă. După ce se ciocniră repezĭ ca şi fulgerul, săbiile lor se legară, pe când caiĭ, flanc lângă flanc, se învârteaŭ în loc trepădând groaznic

Deodată însă braţul luĭ Euryale căzu ca şi cum ar fi refuzat d'a se apăra.

Pricina era că vĕzuse ochiĭ rĕzboiniceĭ.

*

Fecioara ridică spada şi l'ar fi omorît pe Euryale, dacă n'ar fi sărit Nisus în ajutorul prietenuluĭ sĕŭ.

Cu o lovitură repede abătu spada Camilleĭ şi cu altă lovitură i-o rupse în doĕ.

Prin urmare amazona era în voia luĭ.

Insă el se opri de odată şi, fără veste, întoarse calul în loc.

Pricina era că vĕzuse ochiĭ fecioareĭ, gura eĭ curată, şi chiar în mânie semănând cu o floare, şi vĕzuse şi părul eĭ bălan care 'ĭ atârna pĕ subt coif.

*

In seara bătăliĭ, pentru întâia oară, Nisus şi Euryale nu găsiră plăcere să fie împreună. Uitară să'şĭ povestească, după cum obişnuiaŭ, impresiile lor de peste zi. Se despărţiră maĭ fără să'şĭ vorbească. Euryale se făcu că'ĭ prea obosit şi fie-care se duse în cortul luĭ.

A doa zi (armatele se înţeleseseră să nu se bată treĭ zile) Euryale ieşi din lagăr în zorĭ de zi şi, pe o potecă rîpoasă, printre mărăcinĭ, se duse pe o înălţime de unde se vedea lagărul Rutulilor, la doĕ bătăĭ de săgeată.

In poalele dealuluĭ curgea o gârlă.

Euryale vĕzu pe Camilla care 'şĭ ducea calul la gârlă să'l adape. Era înbrăcată cu o tunică în faţa pucioaseĭ, strânsă cu o curea subt cambrura talieĭ, şi cu niśce jambiere de piele de căprioară. Pĕru'ĭ era despletit şi'ĭ fâlfaia pe spate. Şi subt razele oblice ale soareluĭ care rĕsărea, printre stropiĭ de apă carĭ cădeaŭ în ploae de mărgele albe aurul pĕruluĭ eĭ şi pucioasa tuniceĭ o făceaŭ să semene cu o zînă mică peste fire.

După ce se întoarse Camilla în lagărul Rutulilor, Euryale coborî dealul şi, pe poteca aspră, întâlni pe Nisus care se suia.

Prieteniĭ se uitară unu la altu şi nu'şĭ vorbiră fiind-că se înţeleseră din ochĭ că amêndoĭ voiaŭ să tacă.

Nu se vĕzură încă doĕ zile pe rînd.

*

Insă Nisus se gândi:

— Şi fratele meŭ Euryale şi eŭ suntem posedaţĭ de femeia aceasta. Câtă vreme va fi ea aci, noĭ o să fim laşĭ în faţa eĭ în bătălie. Saŭ, dacă o vom face prizonieră, o să fie şi maĭ rĕŭ. Poate că printr'o storţare de curaj aş putea să mĕ jertfesc luĭ, fiind-că el este şi maĭ slab şi maĭ tênĕr şi să 'ĭ cedez pe aceia al căreĭ ochĭ ne-a otrăvit sângele. Insă atuncĭ el va fi pierdut.

Ş'apoĭ, orĭ-ce s'ar întîmpla pe urmă, adio prietinia noastră! Trebue dar să omor pe femeia aceasta dacă vreaŭ să rĕmân prietenul luĭ Euryale, şi eŭ ţiŭ la prietinia luĭ maĭ mult de cât la orĭ-ce în lume. Insă trebue s'o ucid prin viclenie, în întuneric şi fără să'ĭ vĕd faţa; fiind-că dacă î-aş vedea-o nu aş maĭ putea să 'ĭ înfig cuţitul.

*

Şi Euryale se gândea şi el:

— Dacă femeia aceasta va pica în mâinile noastre captivă, (fiind-că zeiĭ aŭ făgăduit victoria asupra Rutulilor), saŭ ea mĕ va iubi şi atuncĭ o să fac pe Nisus nenorocit, saŭ o să iubească pe Nisus şi atuncĭ eŭ o să 'l urăsc. Şi ar fi prost lucru, fiind că eŭ datorez luĭ Nisus tot. El m'a iubit şi m'a îngrijit ca o mumă; m'a întărit prin pilda luĭ; toată virtutea pe care o am îmĭ vine de la dînsul şi de maĭ multe orĭ în bătălie el 'mĭ-a scăpat viaţa. Trebue dar să piară Camilla. Insă n'aş putea s'o atac în faţă, fiind că, dacă 'ĭ-aş vedea ochiĭ, mĭ-ar pica sabia din mână şi aş fi al eĭ fără voia mea.

*

In seara zileĭ când trebuia să se împlinească armistiţiul, Nisus zise luĭ Euryale:

— Prietene, dacă am tăcut treĭ zile pe rînd, pricina a fost că am plănuit un lucru mare. Ştiŭ pe unde poate cine-va să intre noaptea în lagărul Rutulilor, fără a fi vĕzut de sentinele. Vino cu mine şi o să omorîm noĭ amîndoĭ mulţime de Rutulĭ pe când dorm. Vino şi să jurăm că printre capetele pe care ni le vor da zeiĭ nu vom cruţa nicĭ unul.

— Frate, jur! zise Euryale.

*

....In noaptea aceea, o noapte fără lună, Camilla dormea adînc sub cortul eĭ.

O lampă mică făcea să joace luminĭ slabe pe coiful şi pe cuirasa atîrnate pe zidul de pânză, însă lăsa în umbră obrazul feteĭ.

Nisus, plin de sânge, (fiind că ucisese pe tăcute mulţime de Rutulĭ), intră ca o pisică.

Se uită la corpul cel gingaş lungit pe covoare şi după ce cunoscu, din pricina mişcăreĭ respiraţieĭ, locul unde trebuia să lovească, îşĭ înfipse pumnalul în inima rĕsboiniceĭ, întorcĕndu-şĭ însă faţa de la ea

In minutul acesta se ivi Euryale, foarte galben, în gura cortuluĭ.

— S'a făcut! zise Nisus.

Şi tineriĭ se îmbrăţişară plângĕnd.

I. S. Spartali.

Cutia cu scrisori

Suntem rugaţĭ a 'publica următoarele scrisorĭ:

Botoşanĭ, 29 Septembre 1890.

Domnule Redactor,

Intre informaţiunile ziaruluĭ *Lupta* de la 28 curent, dându-se ca sigură alegerea d-luĭ Al. Manicatide ca delegat al viitoruluĭ congres Universitar şi pentru ca să nu se comită incorectitudine din partea comitetuluĭ ales în Botoşanĭ, vĕ rog să bine voiţĭ a aduce la cunoştinţa studenţilor, prin ziarul D-voastră următorul fapt.

D-nul Alex. Manicatide, absolvent al facultăţeĭ de ştiinţe, n'a luat parte ca membru al congresuluĭ; decĭ alegerea D-sale ca membru în comitet este nulă şi ca atare nicĭ ca delegat nu poate fi ales.

Aceasta o voĭ dovedi la întoarcerea mea în Bucureştĭ, cu condicĭ de înscriere unde D. Manicatide nu se găsesce înscris ca membru al congresuluĭ.

Mulţumindu-vĕ de bună-voinţă, vĕ salut cu toată stima.

Polydor Ivaşcu.
Student în Drept.

* * *

Domnule Director,

Aveţĭ, vĕ rog, bunătatea a da cea maĭ formală desminţire, uneĭ informaţiunĭ apărute în *Lupta* din 28 Septembre. Nu mĭ'am 'pus nicĭ o dată candidatura la delegaţie, ba, eŭ am fost cel d'întâiŭ, care am propus pe prietenul Manicatide Alex. Tot odată aş ruga ziarul *Lupta* să şi aleagă alt soiŭ de informatorĭ, când e vorba de noĭ studenţiĭ; căcĭ n'am maĭ vedea publicêndu-se tot felul de neadevĕrurĭ la adresa noastră.

Am trimis un rĕspuns *Lupteĭ* în acest sens dar a avut amabilitatea a nu'l publica.

Vĕ mulţumesc, d-le director, de ospitalitatea dată în ziarul d-voastră acestuĭ rĕspuns şi vĕ rog să primiţĭ încredinţarea stimeĭ ce vĕ păstrez.

I. C. Atanasiu.
Student în Drept

ULTIME INFORMATII

D. Lascar Catargi a plecat astă-zĭ de dimineaţă la Golăşeĭ. Peste două săptămânĭ se va întoarce cu Doamna Catargi în capitală, unde se va stabili pentru toată iarna.

Pentru identificarea Romănilor, că dinasticiĭ nu sunt în ţara Romănească de cât slujbaşiĭ, dăm loc aci următoareĭ scrisorĭ ce d. Răducanu Georgescu, comerciant din Craiova, ne adresează, în urma constrângereĭ D-sale de către poliţia locală d'a pune steagurĭ şi covoare pentru primirea Regeluĭ în acel oraş:

Craiova 1 Octombre 1890

Domnule Director,

Astă-zĭ, cu ocaziunea venireĭ M. S. Regeluĭ în oraşul nostru, poliţia m'a somat prin trimişiĭ sĕĭ, ca să pun steagurĭ saŭ covoare la prăvălie şi casă, căcĭ trece Regele pe strada noastră. In urma respunsuluĭ meŭ că nu am steagurĭ, nicĭ covoare, şi nicĭ mijloace ca să mi le procur, a venit d-nul inspector comisar Costinescu împreună cu d-nul poliţiaiŭ Ioan Grecescu, şi m'aŭ ameninţat. Poliţaiul porunci comisarilor strînşĭ pe lângă D-sa, ca să noteze pe toţĭ aceia carĭ nu vor să pue nimic dinaintea caselor pentru primirea Regeluĭ, că are să le arate D-luĭ.

Aduc acestea la cunoscinţa D-v., şi, ca vechiŭ cititor al jurnaluluĭ „Adevĕrul", vĕ rog a le da publicităţeĭ, să vază întreg poporul Român de ce zbirĭ este administrată această nenorocită Ţară şi cum se pregăteşte primirea Regeluĭ în oraşele pe carĭ le viziteaza.

R. Georgescu.

Se ştie diferendul ivit între *L'Indépendance roumaine* şi D. Z. Arbore, redactor la *Telegraful Român*.

Acest din urmă propusese un juriu de onoare, compus din D-niĭ G. Em. Lahovary, I. G. Bibicescu şi B. P. Hasdeŭ, care să cerceteze scrisorile în limba rusă, pe carĭ D. Ciculescu pretindea că le posedă şi, în special, aceia care ar dovedi că d. Arbore e, saŭ a fost, în legăturĭ cu poliţia secretă sută.

D-niĭ de la *Indépendance* aŭ refuzat să primească în acest juriŭ pe d. Hăsdeŭ şi aŭ trăgănit mereŭ lucrurile spunênd că aşteaptă să li se aducă originalele scrisorilor. In fine, aŭ declarat că nu vor să dea nicĭ o dovadă, bazêndu-se pe un precedent, când d-niĭ Rubin şi St. Suţu fuseseră taxaţĭ de ziarele colectiviste ca spionĭ ruseştĭ fără a li se da dovezĭ.

Martoriĭ, constituiţĭ de d. Arbore în urmă, pentru a cere satisfaţie pe calea armelor d-luĭ Ciuculescu, autorul articoluluĭ *M-me Wassilieff*, n'aŭ putut obţine aceasta de 'oare-ce martoriĭ d-luĭ Ciculescu cereaŭ numirea unuĭ noŭ juriŭ din membrĭ aĭ preseĭ „carĭ să cerceteze prezumţiunile şi aănuielile" D-luĭ Ciuculescu.

Aci stă afacerea.

D. Arbore consideră afacerea ca neterminată.

Acestea sunt în rezumat ideile ce am extras din darea de seamă făcută de D. Arbore asupra incidentuluĭ.

D. Gr. Manu, directorul monopolurilor Statuluĭ, s'a întors în capitală.

Dupe câte aflăm, D-sa şi-a îndeplinit cu mult succes misiunea sa la Viena, pentru care-i trimitem felicitările noastre.

Ştie oare D. Economu, prefectul de Dolj, care este principala ocupaţiune a sub-prefectuluĭ plăşeĭ Câmpuluĭ, D. Brătăşanu?

Dacă nu o ştie, i-o vom spune-o noĭ.

D. Brătăşanu, în loc de a se ocupa de administraţia plăşeĭ sale, aleargă din comună în comună şi sileşte pe primarĭ, pe preoţĭ, pe învĕţătorĭ a se abona la ziarul *Funcţionarul*.

Am putea cita numele maĭ multor victime ale pretenţiunilor acestuĭ zelos sub-prefect, dar nu o facem pentru a nu 'ĭ expune la rĕzbunărĭ.

Cerem D-luĭ Economu să silească pe D. Brătăşanu să opteze între postul sĕŭ de sub-prefect şi acela de agent încasator al unuĭ ziar, orĭ-care ar fi.

Nimic până acum nu confirmă ştirea dată de ziarul socialist apărut ierĭ, Reforma socială, *şi reprodusă azĭ de* Lupta *cum că Ţarul Rusieĭ ar fi fost victima unuĭ noŭ atentat.*

Suntem rugaţĭ a publica următoarea scrisoare:

Domnule Director,

La serbarea inaugurăriĭ statueĭ poetuluĭ Eminescu, din diverse împrejurărĭ, societatea tipografică „Gutemberg" n'a putut lua parte.

La acea serbare însă a luat parte şi un lucrător tipograf anume Al. Ionescu, care a declarat onor. comitet organizator al serbăreĭ că d-sa reprezintă societatea „Gutenberg".

Din cele expuse maĭ sus, se vede că societatea noastră n'a delegat pe nimenĭ a o reprezinta; prin urmare faptul înşuşireĭ uneĭ delegaţiunĭ neconferită de nimenĭ, rĕmâne a'l califica cum va crede atât comitetul organizator al serbăreĭ cât şi cititoriĭ ziaruluĭ D-voastre.

Primiţĭ, vĕ rog, D-le Director, încredinţarea distinseĭ mele consideraţiĭ.

Ioan S. Rădulescu
Preşedintele societ. „Gutenberg."

Revista literară şi filologică *Evdomas* (sĕptămâna) care apare la Atena, publică în ultimu'ĭ numĕr, de la 22 Septembre 1890 traducerea în greceşte a uneia din nuvelele regretatuluĭ Mircea C. Rosetti, intitulată: *Bĕtrênul Radu*. Traducătorul face şi o mică schiţă biografică a nuvelistuluĭ Român.

Studentul Ornstein, care avusese un proces cu intendentul Cuza de la spitalul Sf. Spiridon din Iaşĭ, a dăruit suma de 100 leĭ, daune civile la care fusese osîndit intendentul Cuza, spitaluluĭ de copiĭ *Caritatea* din Iaşĭ.

Ultime Telegrame

ST. SEBASTIEN, 2 Octombre.—Plecarea familieĭ regale la Madrid a fost amînată din cauza stăreĭ sanitare a Capitaleĭ.

LILLE, 2 Octombre.—Congresul colectiviştilor s-a pronunţat în favoarea uneĭ apropiate greve internaţionale.—Lucrieriĭ de mine aŭ decis să organizeze pentru 1 Maĭ 1891 o manifestaţie internaţională în favoarea zileĭ de lucru de opt ore.

LISABONA, 2 Octombre.—Cabinetul a fost compus ast-fel: Abreu e Souza, preşedinte; Barbosa, rezbel; Coage, afacerĭ streine; Antonio Candida, interne; Mella Gouvena, finanţe.

BERLIN, 2 Octombre. — Impĕratul, primind pe ambasadorul Italieĭ care l-a remis bustul Regeluĭ Humbert, l-ar fi zis că situaţiunea politică actuală e foarte satisfăcătoare.

CETINGE, 2 Octombre.—Ducele şi ducesa de Leuchtemberg aŭ sosit; li s'a făcut o primire foarte călduroasă. Principele a mers să întâmpine perechea ducală.

Ultima oră

O telegramă din Craiova ne vesteşte că puţiniĭ dinasticĭ ce maĭ sunt încă în capitala Olenieĭ, aŭ deschis o sub-scripţie cu scopul de a cumpăra o trăsură Majestăţeĭ Sale Regeluĭ.

Această iniţiativă s'ar fi luat în urma unor aluziunĭ făcute de Suveran, că situaţiunea Sa financiară este foarte sdruncinată şi compromisă.

CASA DE SCHIMB

„MERCURUL ROMAN"

MICHAIL EL. NAHMIAS

Bucureşti, strada Lipscanĭ No. 51

Cumpără şi vinde efecte publice scontează cupoane şi face orĭ-ce schimb de monezĭ, recomandă cu deosebire marele sĕŭ depoŭ asortat cu losurĭ garantate de Stat plătibile atât cu banĭ gata cât şi în rate lunare. Comandele din provincie se efectuează prompt contra Mandat postal.

Cursul pe ziua de 6 Septembre 1890

Valorĭ		Cump.	Vinde
Comunale noĭ 5 la sută		96³/₄	97¹/₂
5⁰/₀ Renta perpetuă		103¹/₂	104¹/₂
5⁰/₀ Renta amortisabilă		100³/₄	101—
4⁰/₀ Renta amortisabilă		89	89¹/₄
6⁰/₀ Obligatiĭ de Stat (Conv. rurală)		102¹/₂	103—
5⁰/₀ Impr Com. Bucur. Em 1883		96	96¹/₂
7⁰/₀ Funciare rurale		103¹/₂	104—
5⁰/₀ Funciare rurale		99³/₄	100¹/₂
7⁰/₀ Funciare urbane		104	104¹/₂
6⁰/₀ Funciare urbane		102	102¹/₄
5⁰/₀ Funciare urbane		97¹/₂	98
5⁰/₀ Funciare urbane de Iassy		81³/₄	82¹/₄
Agio la aur			
Florinĭ		2 25	2 27—
Ruble de hârtie		3 20	3 30
Losurĭ	Castig. princip		
Oraşul Barletta . Leĭ	2 000,000	42	46
Oraşul Bari	500,000	70	75
3⁰/₀ Ville Paris Em. 1886	100,000	102	106
5⁰/₀ „ „ „ 1871	100,000	105	110
2¹/₂⁰/₀ Ville Bruxelles 1886.	150,000	97	100
3⁰/₀ Impr Sĕrbesc Em. 1881	100,000	84	86—
5⁰/₀ Impr. Congo Em. 1888	200,000	70	75
Crucea albă Holandesă	400,000	17—	19
Crucea roşie Austriacă	100,000	43—	46—
Crucea roşie Ungară	50,000	29—	32—
Crucea roşie Italiană	100,000	32—	34—
Oraşul Bucureştiĭ	100,000	55	60
Ottomane (400 . v. n.)	600,000	80	85
Sĕrbescĭ Tabac	300,000	12	13—
Basilica Dombaŭ	40,000	17—	19—
Oraşul Milano (10 lire It)	50,000	11	13
Oraşul Friburg 1878	10000	14	16
Expos. Francesă 1889	50,000	7—	9—
Rotterdam Schouwburg	300,000	3¹/₂	4¹/₂
«Ioszív» (Boncoeur)	60,000	9	11
Riordinate (Bev. la Masa)	500.000	11³/₄	13—

Se negociază şi orĭ-ce effecte dorite d[e] o[no]r client.

Librarie si Papetarie

B. MARGARETHE

Strada Clemenţeĭ No. 25

Cumpără Mărcĭ Poştale Usate

Româneşcĭ şi Moldovenescĭ

de orĭ-ce emisiune, plătind preţurile cele maĭ avantagioase, şi cărţĭ poştale de la 1872-74.

Vinde mărcĭ streine pentru colecţie. Avênd în tot deauna I-ele rarităţĭ la disposiţia doritorilor cu preţurĭ moderate.

Medicament necesar si sigur pentru boale de stomac si consecintele lor!!

Conservarea sănĕtăţeĭ se basează în principiu numaĭ pe întreţinerea uneĭ digestiunĭ bune, căcĭ aceasta este condiţia fundamentală a sănătăţeĭ şi a buneĭ stărĭ corporale şi spirituale. Cel maĭ bun medicament de casă pentru regularea mistuireĭ, spre a obţine un sânge sănătos şi a depărta părţile stricate ale sângeluĭ este renumitul :

BALSAM DE VIAŢA al D-ruluĭ ROSA

Acest balsam, preparat numaĭ din plante cu principiĭ active escelinte asupra stomaculuĭ, este aprobat ca neîntrecut la toate boalele, care resultă din indigestiune, adică la lipsa de apetit, râgâeală cu acrime, fluctuosităţĭ, vărsăturĭ, durerĭ şi cârceĭ de stomac, la încărcarea stomaculuĭ, hemoroizĭ, la hypocondrie, melancolie, etc, şi a devenit în urma miilor de însănătoşirĭ un medicament indispensabil pentru casă.

—Flaconul mic 1 L. 50 b., flaconul mare Leĭ 3.—

Depoul general pentru toată România:

Victor Thüringer, farmacia la Ochiul lui D-zeu

CALEA VICTORIEI 126, BUCURESCI

Se găseşte asemenea în toate farmaciile

NB. Balsamul D-ruluĭ Rosa aprobat de onor. Direcţiune a serviciuluĭ sanitar superior, şi înmatriculat cu marca alăturată în contra imitaţiuneĭ, se trimete la cererĭ francate, însoţite de mandat poştal în orĭ-ce localitate din ţară.—Tot aicĭ se află :

ALIFIE UNIVERSALA DE PRAGA

Intrebuinţat cu strălucit succes în contra inflamaţiunilor, rănilor şi umflăturilor, spre esemplu la împetrirea mamelelor (ţâţelor) la înţărcarea copiilor (prin oprirea laptelui), la abcesse, umflăturĭ sanguilare, la cancer, bĕşicuţe puruioase, la umflătura unghiilor (numit sugiŭ), la umflăturile reumatice, scrântelĭ, la mânĭ crăpate.—

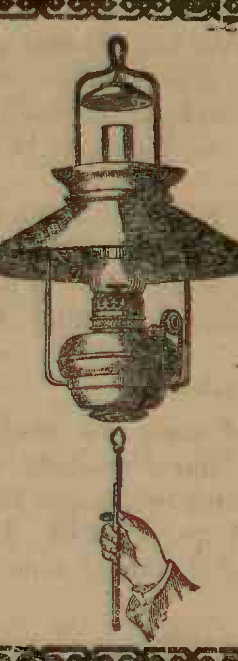
Dosa Ln. 1.

DEPOUL DE FABRICAŢIUNE :

B. FRAGNER

Farmacia „la Vulturul negru" la Praga 203-III.

ALBERT ENGEL Succesor

Bucurescĭ,—STRADA CAROL, Nr. 37

Cel maĭ mare Magasin cu **Lămpĭ, Porţelanurĭ, Sticlăriĭ şi Articole de Menagiŭ.**

Este bogat asortat cu renumitele **Lămpĭ**

„Meteor Briliant" si „Fulgere Vienese"

superioare în perfecţiune celor-alte sisteme, dând o lumină de 87 şi 105 luminărĭ, şi le vinde cu preţurile cele maĭ moderate.

Posed originalul **„Petroliŭ de Batum"**

Primesc reparaţiunĭ de **Tinichigerie şi Lămpĭ.**

N. MISCHONZNIKY

BUCURESCI,

Str. Lipscanĭ 81, piaţa sf. Gheorghe.

Mare deposit de tot felul de *instrumente* şi *note musicale. Aristoane, Melyphone, Phönix, symphonioane* în diferite mărimĭ cu manivel şi carĭ cantă singur.

Representanţa generală a instrumentuluĭ *„Victoria"* în diferite mărimĭ cu 24, 48, şi 72 tonurĭ harmonice de oţel şi alamă. Deposit de *Pianurĭ* de la cele maĭ eftine (700 leĭ în sus), până la cele de concert, în str. Gabrovenĭ 17.

Representantul maĭ multor fabricĭ din Franţa şi Germania.

Vânzarea de pianurĭ se face şiîn rate lunare.

BAILE D-ruluĭ LAMAU DIN PARIS

A spune unuĭ bolnav, că i-ar ajunge câte-va flacoane de băĭ spre a se vindeca **Goutte de la Sciatikue** saŭ de orĭ-ce altă formă de **reumatism**, este a se expune a fi luat în rîs, şi cu toate astea este adevĕrul curat. O bae aldă adusă cu flacon de baie al d-ruluĭ Lamau uşurează imediat crizele cel maĭ violente ; şase băĭ sunt de ajuns să vindece cu totul balele cele maĭ învechite fără nicĭ o primejdie.

ASeeardaure a Paris la d. Adam, 81, r. des Saints-Pères, şi în Bucureştĭ la d-niĭ Zambrescu succesoru luĭ Gerjabek Ovessa Zürner şi Risdörfer

Medalia de argint

Hârtie chimica BERBERIANU

Depositul central Farmacia ALESSANDRIU

BUCURESCI

Un leu Rulou

Hârtia chimică Berberianu este cel maĭ eficace remediu ce se poate întrebuinţa contra diferitelor maladiĭ, inflamatoriĭ, maladiĭ contra cărora există puţine medicamente asemenea este privită de cea maĭ mare parte de doctorĭ ca *agentul cel mai activ şi puţin iritant* contra următoarelor afecţiunĭ. *Podagră, Durer reumastismale şi de închietur , Durcri dc mijloc, Durcri şi iritaţiuni ale pieptuluĭ,* Ne*vralgii, Dureri de spate şi şiale etc.* Asemenea se maĭ poate întrebuinţa cu succes la *Arsuri. Boale de rinichi, Degerăturĭ,* Plăgi *scrofuloăse, Răni, Strivituri,* Serin*tituri Buboaie,* Bătăturĭ *ete, etc.*

Hârtia chimică Berberianu. lucrează atât ca calmant (liniştitor) cât şi ca derivativ, şi nefiind preparată cu gudron, n'are defectul acestuĭ medicament de a curge şi de a întări pelea, producând prin aceasta durerĭ care adese orĭ devin nesuportabile.

Fie-căruĭ rulou este alăturată o instrucţie foarte detaliată.

Se găseşte de vênzare în Bucurescĭ, la toate farmaciile şi drogueriile. Buzeŭ, farmacia *Gherman,* Bĕrlad, farmacia *Bistriţeanu,* Craiova, farmacia *Lăzeanu* asemenea în toate farmaciile din **Bacăŭ, Brăila, Iaşĭ, Giurgiu, Focşanĭ,alaĭ, PloeştiPiatra, Roman Tecucĭ, Turnu-Severin etc. etc.**

Mare magasin de Ceaĭ rusesc

K C — M Г

DIN MOSCOVA

Str. Vămeĭ Nr, 1, BUCURESTI, Str. Vămeĭ Nr. 1

în casa M. S. vis-a-vis de Palat

Onor. public va găsi în acest magazin toate specialităţile de Ceaĭ Rusesc cunoscut ca cel maĭ superior tuturor altor ceaiurĭ prin calitatea sa fină, aroma sa plăcută, gustul sĕŭ delicios şi coloarea frumoasă.

Onor. public încercând o dată suntem sigurĭ că va fi pe deplin convins de calităţile sale superioare.

Preţurile sunt foarte reduse

Ceaiul avênd nevoe de o îngrijire specială, trimetem orĭ cuĭ după cerere francată un prospect, coprinzând instrucţiunile pentru întrebuinţare şi preţul.

A SOSIT

Un mare transport de ceaĭ din Kiachta în pachete separat.

Asemenea a maĭ sosit un mare transport de samovare ruseştĭ cu preţurĭ moderte.

A sosit un mare transport de Cafea Cacao şi covrigĭ pentru ceaĭ.

Şi un mare transport de porţelanurĭ cu preţurĭ moderate. **M. I. GODZELINSK.**

CURSELE VAPORELOR DE POSTA PE DUNARE

CURSE IN JOS

de la Orşova	Sâm.	Luni,	Joĭ	3³⁰ p. m.
» Severin	Dum.,	Marţĭ,	Vinerĭ	5 a. m.
„ Brsa-Palanca.	„	„	»	6⁴⁰ »
» Radujevatz	„	„	»	8 „
» Gruja	„	»	»	8¹⁵ „
„ Calafat	„	„	„	10 „
„ Widin	„	„	„	10³⁵ „
» Lompalanca	„	„	„	12⁴⁰ „
„ Rahova	„	„	„	3¹⁵ „
„ Beket	„	„	»	3³⁰ „
„ Corabia	„	„	„	5³⁰ „
„ Nicopolĭ	Lunĭ	Mer.	Sâm.	7 a. m.
„ Măgurele	„	„	„	7²⁰ »
„ Zimnicea	„	„	„	9 „
„ Şiştov	„	„	„	9²⁵ „
„ Rusciuk	„	»	„	12¹⁵ „
„ Giurgiu Smârda	„	„	„	1 „
„ Turtukaĭ	„	„	„	3¹⁵ „
„ Oltenitza	„	„	„	3²⁵ „
» Călăraşĭ (Oraş).	„	„	„	6 „
» Silistria	Marţĭ	Joĭ	Dum.	4 a. m.
» Ostrov	„	„	„	4²⁰ „
„ Cernavodă	„	„	„	9 „
» Hîrşova	„	„	„	11 „
„ Gura-Ialomitza	„	„	„	11³⁰ „
„ Brăila	„			după amiazĭ
» Galatz	„	„	„	„ „

CURSE IN SUS

de la Galatz	Marţĭ	Joĭ,	Marţĭ	9 a. m.
„ Brăila	„	„	„	10²⁵ „
„ Gura-Ialomitza	„	„	„	2²⁰ p. m
„ Hîrşova	„	„	„	3 „
„ Cernavodă	„	„	„	5⁴⁵ „
„ Ostrov	„	„	„	9³⁰ „
„ Călăraşĭ (Oraş)	„	„	„	6 „
„ Silistra	„	„	„	10³⁰ a. m
„ Oltenitza	Mer.	Vinerĭ	Dum.	2 „
„ Turtucay	„	„	„	2¹⁵ „
în Giurgiu (Smârda)	„	„	„	5⁵ „
de la Giurgiu (Smârda)	„	„	„	11 „
„ Ruciuk	„	„	„	12 „
„ Sistov	„	„	„	3¹⁵ „
„ Zimnicea	„	„	„	3⁴⁵ „
„ Măgurele	„	„	„	6¹⁰ „
„ Nicopoli	„	„	„	6²⁰ „
„ Corabia	„	„	„	8¹⁰ „
„ Beket	Joĭ			10⁵⁵ „
„ Rahova	„			11¹⁰ „
„ Lompalanca	Joĭ	Sâm	Lunĭ	6 a. m.
„ Widin	„		„	8⁴⁵ „
„ Calafat	„		„	9¹⁵ „
„ Gruja	„		„	12 „
„ Radujevaz.	„		„	12 ⁷p. m.
„ Brsa-Palanca	„		„	2 „
în Severin	„		„	4³⁰ „
de la Severin	Vin.	Dum.	Mar	5³⁰ a. m.

SOBE Meidinger-Comet

Cea maĭ practică, economică şi igienică sistemă de încălzire

Căldura şi arderea se reguleză după voinţă. Ca combustibil se poate întrebuinţa : lemne, cărbunĭ de piatră, kokul şi cocenĭ de porumb. Mare economie în material de ars.

VENTILAŢIA ODAILOR

Căldura uniformă atât în apropierea sobeĭ cât şi în părţile depărtate. Cu o singură sobă se poate încălzi maĭ multe odăĭ. Aceste sobe Meidinger din fabrica mea **COMET** se introduc esclusiv în toate administraţiile şi şcolĭ ale Statuluĭ, printre carĭ, în timpul din urmă, pot cita : *Toate scoalele nouĭ comunale, Liceele, palatul Ministeruluĭ Cultelor, palatul Administrativ din Bacăŭ, diferite Prefecturĭ, Primăriĭ. Spitale rurale, etc., etc.*

Mĕ însărcinez şi cu instalărĭ de încălzire centrală prin calorifere *Meidinger* cu funcţiune garantată. Planurĭ şi devise gratis.

ADOLF SALOMON

Fabrica „Cometul" de sobe Meidinger şi maşine de bucate —Depositu, Strada Doamneĭ 14.

BIUROUL

EXPOZIŢIEI-DEPOZIT DE PROBELE

MĂRFURILOR RUSEŞTI

Bucureştĭ Calea Victorieĭ Nr. 17.

Primeşte comande să aducă din Rusia mărfurile următoare :

Asfalt de Sizran.

Astralin, uleĭ mineral, pentru lampe.

Băsmăluţe de gât de tuleĭ de capră din Oremburg.

Brânză de Smolensk.

Caffe.

Caspeine (Vaselină).

Ciaiurĭ.

Ciment-portland din Novorossiĭsk (Caucaz).

Clopoţele şi clopote pentru biserici.

Cuie de potcoave.

Curele vegetale ţesute pentru maşinĭ,

Dantele ruseştĭ numite Espaniole.

Fringhiĭ din Fabrica Novicoff.

Icoane, obiecte şi stofe pentru vesminte bisericeştĭ.

Iconostase-templi

Incălţăminte de Moscova.

Inve itorĭ (Plapume) de lână.

Lac de asfalt.

Naftalină în contra moliilor.

Nasturĭ metalicĭ.

Obiecte diferite de stofe impermeabile

Obiecte de lemn scluptat : casete, cutiĭ de ceaĭ, etc.

Oleonaft (uleĭ mineral) şi sebonaft pentru unsoarea maşinilor, peilor şi armelor

Oleonid. pentru unsoarea maşinilor de cusut şi instrumentelor de fisică.

Oleiurĭ pentru cazane contra arsureĭ.

Piper de Singapur şi Batavia.

Postavurĭ şi flanele.

Samovare de Tula.

Seŭ mineral pentru unsoarea pielărieĭ.

Sfoară de Trubcevsk.

Săpun Ostrooumof în contra coşilor preparat fără alcali.

Sulfat de sodă.

Terbetină.

Tricoŭ.

Ţigarete higenice.

Usucătorĭ de egrasie (excicator) de Varşovia.

Uleĭ de rapiţă, de in şi de cânepă.

Vasserglas sticlă solubilă

Vânzările în detaliŭ acestor producţiunĭ se fac numai cu scop d'a le face cunoscute publicului.

Despre mărfurile ruseşti a căror probe n'aŭ sosit încă, biuroul va da informaţiunile trebuincioase. După sosirea acestor probe de mărfuri, biuroul va anunţa publicul prin publicaţiuni ulterioare.

Mărfurile comandate, în general, se pot expedia direct din Rusia în Bucureşti saŭ în porturile Dunărei ale României, Bulgariei şi Serbiei.

Se gaseşte la cel maĭ mare

Deposit de Pianurĭ în România

MAX FISCHER Galatz str. Mare

Fiind asortat în tot-d'auna cu 20 până la 30 instrumente. Plata şi în căştiurĭ—Inchirirea de pianine în toată ţara. Preţurĭ curente ilustrate franco după cerere.

Locurĭ întinse de vânzare.

Situate 10 minute de *Gara de Nord alăturate cu Calea Ferată,* compuse din maĭ multe miĭ de Metri pătraţĭ, disponibile *în loturĭ marĭ* saŭ *micĭ* după disposiţiunea cumpărătoruluĭ. *Preţu moderat* de la *2 până la 5 lei metrul pătrat,* după posiţiunea şi importanţa terenuluĭ cerut.

A se adresa la **Vila Belvedere** *în dosul Fabricei Monopolului Tutunurilor.*

OCASIUNE RARA *Pentru Plantaţiunĭ de Toamnă :* de **Vânzare,** cu preţurĭ foarte moderate, câte-va miĭ de Pomĭ şi Arbuştĭ pentru Parcurĭ saŭ grădinĭ ca : *Salcâmĭ* 5 Varietăţĭ. *Acer* (érable) *Ailantus. Aubepine* (Crategus), *Aulnes, Catalpa Celtis, Charme, Castani, Ştejarĭ, Jevier* (Gléditschia), *Irênes variate, Maronieri variaţi, Nuci, Ormes variate, Plopi, Pruni* (prunus padus), *Ptelea, Sălcii, Sophora variate,* ect, ect. *Cu preţul de 35 a 60 franci suta,* după specia, *etate de 3-4 saŭ 5 anĭ-* înălţime de 1 m. 50 cm. până la 3 Metrĭ *Arbusturi* înfloritorĭ în stufişurĭ marĭ şi în diferite varietăţĭ de la 20 la 35 francĭ.

A se adresa la *Pepiniera Belvedereĭ, în dosul Fabricei Monopolului Tutunurilor.*

Cine vrea să aibă **HAINE** fine şi bine croite, cu preţurĭ moderate să se adreseze cu deplină încredere atelieruluĭ de haine bărbătescĭ

CAROL LENGYEL

Calea Victoriei No. 51

(casa Torok)

Unde aŭ sosit de curênd stofele cele maĭ nouĭ şi fine din Anglia şi Francia.

De închiriat una pivniţă mare şi specială pentru ţinut vinurĭ aproape de rampa Malmeson, str. Ştirbeĭ-Vodă Nr. 12.

Apa minerala purgativa din ţară

BRIAZU lânga IASI

Autorizată de Consiliul sanitar superior.

Un escelent purgativ uşor şi plăcut. După certificatele unuĭ mare numĕr de medicĭ distinşĭ şi numeroase experienţe a obţinut asemenea un mare succes pentru a combate congestiunile, hemoroideie, deteriorarea grăsimilor inimeĭ, bolile urinare, formarea pietriĭ, etc.

Se află de vênzare la toate farmaciile din ţară.

Deposite generale :

Farmacia Fraţiĭ Konya, Iaşĭ.

Drogueria I. Ovessa succ.

W. STAADECKER

[B]ucureştĭ şi Brăila

PLUGURI SACK de un sistem noŭ, cu bâr za de oţel turnat nedestructibil, No. 10, 6. Leĭ 66, 63.

Pluguri obicinuite Sack leĭ 8. Maĭ eftin

Plugurĭ cu 2 şi 3 brazde pentru întors ogóre.

Locomobile Ruston foarte tare lucrat pentru morĭ.

Grape în diferite felurĭ.

Semĕnătoare în lat şi în rândurĭ.

Triorĭ Mayer original în toate mărimeĭ cu unu, două şi treĭ cilindre.

Vênturătoare No. 5, original Clayton.

Morĭ pe postament de fer Ruston şi pe postament de lemn Clayton-

Pietre de morĭ franceze în toate mărimele

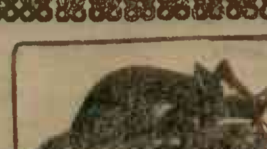
Libre de grâŭ în două mămĭ. **Muşamale albe** cerute diferite mărimĭ.

Biron De advocătură, Notariat şi Consultaţiunĭ Juridice.

P. PISO & C. A. FILITIS

Strada Scaunele 61.

orele : de la 9—11 dim. şi 4—6 seara

Medalie de aur la EXPOSIŢIUNEA DIN PARIS 1889

Cel mai mare succes! Incercati si judecati în urma

„TORD-TRIPE"

distruge : GUSGANI, ŞOARECI şi MOŞOROI, nefiind de loc vătămătoare animalelor domestice

Acest product nu conţine nicĭ arsenic, nicĭ fosfor, nicĭ strihnină, nicĭ o altă substanţă care să fie vătămătoare animalelor domestice.

Intrebuinţare uşoară! — Resultat sigur!

PREŢUL : Pachetul mare, Leĭ 2 ; Pachetul mic, Leĭ 1 ; Kilogramul Leĭ 12

DEPOSITUL GENERAL LA BUCURESCI

En gros şi en detail la d-nul GUSTAV RIETZ

60, Strada Carol I, No. 60. Precum şi la toate băcăniile, drogueriile şi spiţeriile

Se caută un depositar general pentru toată Moldova. A se adresa la d-nul Costică Giovanetti, Strada Sf. Ilie, Galaţĭ.

Tipografia Modernă Gregorie Luis Strada Academieĭ 24.